

Predikan i Kyrkhults kyrka 2010 av Tobias Bäckström

14 sönd. efter tref.

”Enheten i Kristus”

Jes 11:10-13

Fil 2:1-5

Luk 22:24-27

Ps: 177, 653, 61, 398, 89

Det är den sista måltiden som Jesus har med sina lärjungar. Han har berättat vad som väntar honom, om lidandet som snart ska börja. Han har precis berättat att en dem ska förråda honom. Och sedan, står det, så började lärjungarna tvista om vilken av dem som var den störste.

Man kan undra: kunde de ha valt ett sämre tillfälle? Det är precis som om de inte har hört det som Jesus nyss sagt. Han antyder att han snart ska överlämnas till tortyr och död, och säger att hans kropp och blod ska offras för dem. De nickar men börjar sen genast käbbla om vem av dem som är störst.

Vi får beundra tålmodet hos Jesus. Att han inte i raseri kastar ut dem allesamman och raskt väljer ut tolv andra, av bättre karaktär, istället. Men nej, tålmodigt tar han tillfället i akt att undervisa dem.

Han börjar med att berätta om hur det är ute i den vanliga världen. Där kungarna tar makten och skor sig på folket med höga skatter. Och dessutom sen har mage att kräva att bli beundrade och kallas folkets välgörare. Så såg det ut ute i världen och ingen tyckte kanske att det var något konstigt med det.

Vi inser hur mänsklig lärjungarna är när de tillämpar samma principer mellan sig som rådet över allt annars. Vem ska anses vara den störste, den förnämaste? Hur vanligt är inte detta tvisteämne? Sen kan själva definitionen på vem som är stor, variera från sammanhang till sammanhang. I vissa kretsar är det kanske den som har mest pengar, men i andra sammanhang så har kanske just det inte särskilt hög status. Där kan det istället vara den som har mest inflytande i samhället, eller det kan vara den som råkar vara född i rätt familj eller så är det den som är vackrast. Vilka kriterier som ska gälla för vem som är störst kan variera, men lusten att jämföra och rangordna oss själva gäller överallt.

Och då börjar Jesus prata om principerna för lärjungarna, i Guds rike, i kyrkan. ”Med er är det annorlunda” säger han. Samma principer som gäller ute i den vanliga världen ska inte gälla här. Det går en skarp åtskillnad mellan kyrka och samhälle. I Guds rike gäller den upp och nedvända världen. Den största är den yngsta och den som är ledare är tjänaren. Det är så annorlunda det kan bli, totalt motsatta principer.

”Med er är det annorlunda”. Ja, är det egentligen det? Är det annorlunda att vara en lärjunge till Jesus? Innebär det någon skillnad?

Lärjungarna hade ju nyss visat prov på att det inte är någon skillnad. De hade ju bråkat om samma sak som alla andra: vem är störst? Ändå så tillrättavisar inte Jesus dem. Han säger inte att med er *borde* det vara annorlunda. Han talar bara om hur principerna är i Guds rike, för lärjungarna gäller en annan uppförandekod, även om de har en bit kvar innan den uppnått den. ”Jasså, ni vill vara störst?” säger Jesus. ”Bra, då ska ni vara som den yngste, och vill ni ha ledarens plats? Utmärkt, men då måste ni vara allas tjänare.” Den kristna rangordningen är upp och nedvänd.

Varför är det annorlunda för oss? Svaret är Jesus själv. Han som är Faderns förstfödde Son, född före allt annat. Om någon är störst så är det väl han! Och just han blev allas tjänare, hela hans liv var en utgivande tjänst för mänskligheten, han som gav sitt liv till lösen för många. Det är han som är förebilden för oss andra, det är därför det är annorlunda bland oss även om vi inte alltid lever upp till förebilden.

Att vara stor i Guds rike är att låta sig själv rankas sist, att stiga åt sidan för att släppa fram andra. Betyder då detta att man ska utplåna sig själv? Att man ständigt ska vara andra till lags?

För att svara på det så är det viktigt att hålla fram en distinktion. Jesus säger till oss att vi ska vara allas tjänare. Men han säger inte att alla andra är våra herrar. Vår ende herre är Jesus själv. Det är honom vi ska lyda, inte människor. Det betyder att andra inte kan definiera för oss på vilket sätt vi ska tjäna.

Jesus själv var sällan människor till lags. Men han tjänade alltid, sökte alltid människors bästa. Men han gjorde det som han själv såg vara det bästa för andra.

”Vem är störst? Den som ligger till bords eller den som betjänar honom? Är det inte den som ligger till bords? Men jag är mitt ibland er som tjänare?”

Det här var den sista måltiden med lärjungarna. De låg till bords, Jesus hade tvättat deras fötter, han visade att han var deras tjänare. Men allra mest visade han det när han instiftade nattvarden, vilket han gjorde precis innan dagens evangelium börjar. ”Detta är min kropp, offrad för er, och detta är mitt blod utgjutet för er.” Mer tjänare än så kan man inte vara, när man är beredd att tjäna med sitt eget liv.

Men bordet där Jesus betjänar oss finns fortfarande kvar. Du inbjuds att komma fram till det bordet, till nattvardsbordet. Det bord där Kristus själv är tjänaren och där vi får ta emot de heliga gåvorna genom hans offerdöd för vår skull.